

## کتاب‌شناسی مرتضی مطهری

آثار کلامی و نوشتاری بسیار خوبی از ایشان به جا مانده است که به قول رهبر کبیر انقلاب بی استثنا همه اش خوب است و من کس دیگری را سرخ ندارم که بتوانم بگویم بی استثنا آثارش خوب است و بعضی از آثار عبارتند از:

اخلاق جنسی در اسلام و جهان غرب، آزادی معنوی، اسلام و نیازهای انسان (اسلام و قضایات زمان (۲ جلد)، آشنایی با علوم اسلامی (۳ جلد: منطق و فلسفه، کلام و عرفانو حکمت عملی، اصول فقه و فقه) آشنایی با قرآن (فعلاً ۱۴ جلد)، شرح اصول فلسفه و روش رئالیسم علامه طباطبایی (۵ جلد)، امامت و رهبری، امدهای غیبی در زندگی بشر، انسان در قرآن، انسان کامل، انسان و ایمان، انسان و سرنوشت، بیست گفتار، پاسخ‌های استاد به نقدهای کتاب مسئله حجاب، پیامبر امی، آینده انقلاب اسلامی، تعلیم و تربیت در اسلام، تکامل اجتماعی انسان، توحید، جاذبه و دافعه علی، جامعه و تاریخ، جهاد، جهان بینی توحیدی، حرکت و زمان در فلسفه اسلامی (۲ جلد)، حق و باطل، حکمت‌ها و اندرزها، حماسه حسینی (۲ جلد)، خاتمیت ختم نبوت، خدمات متقابل اسلام و ایران، داستان راستان (۲ جلد)، درسهای الهیات شفا (۲ جلد)، ده گفتار، زندگی جاوید یا حیات اخروی، سیری در سیره ائمه اطهار، سیری در سیره نبوی، سیری در نهج البلاغه، شرح مبسوط منظومه (۴ جلد)، شرح منظومه (۲ جلد)، شش مقاله (الغدیر و وحدت اسلامی)، شش مقاله (جهان بینی الهی و جهان بینی مادی)، عدل الهی (کتاب)، عرفان حافظ (تماشاگه راز)، علل گرایش به مادگرایی (به ضمیمه ماتریالیسم در ایران)، فساد و انحراف روحانیت شیعه جلد ۱۵ مجموعه آثار، فطرت، فلسفه اخلاق، فلسفه تاریخ (۲ جلد)، قیام و انقلاب مهدی (عج)، لمعاتی از شیخ شهید، مسئله حجاب، مسئله ربا (به ضمیمه بانک و بیمه)، مسئله نفاق، مسئله

شناخت، نظام حقوق زن در اسلام، نظری به نظام اقتصادی اسلام، نقدی بر مارکسیسم...

در دوران اقامت امام خمینی در پاریس، سفری به آن دیار نموده و در مورد مسائل مهم انقلاب با ایشان گفتگو می‌کند و در همین سفر امام (ره) ایشان را مسئول تشکیل «شورای انقلاب اسلامی» می‌نماید. هنگام بازگشت امام خمینی به ایران، استاد مطهری مسئولیت «کمیته استقبال از امام» را شخصاً به عهده می‌گیرد و تا پیروزی انقلاب اسلامی و پس از آن همواره در کنار رهبر عظیم‌الشأن انقلاب اسلامی و مشاور دلسوز و مورد اعتماد برای ایشان بود، تا اینکه در ساعت ۲۲ و ۲۰ دقیقه سه‌شنبه یازدهم اردیبهشت ماه سال ۱۳۵۸ در تاریکی شب و در حالی که از یکی از جلسات فکری سیاسی بیرون آمده بود با گلوله گروه نادان و جنایتکار فرقان که به مغزش اصابت نمود به شهادت می‌رسد و امام و امت اسلام در حالی که امیدها به آن بزرگمرد بسته بودند در ماتمی عظیم فرو می‌روند. سلام و درود خدا بر روح پاک و مطهرش.

امام خمینی (ره): مطهری که در طهارت روح و قوت بیان کم نظیر بود به ملاء اعلا پیوست لکن بد خواهان بدانند رفتن او شخصیت اسلامی و فلسف‌اش نمی رود.

تروریست‌ها نمی توانند شخصیت انسانی مردان اسلام را ترور کنند و آنان بدانند که به خواست خدای توانا ملت ما با رفتن اشخاص بزرگ در مبارزه علیه فساد و استبداد و استعمار مصمم تر می شوند.

.... ملتی که با اعتماد به خدای بزرگ و برای احیای اسلام به پا خاسته با این تلاش‌های مذبح‌حانه عقب‌گرد نمی کند ما برای فداکاری حاضر و برای شهادت در راه خدا مهیا هستیم.

دو هفته نامه علمی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی

۱۲۴

صراط مستقیم



به مناسبت شهادت

آیت‌الله مرتضی مطهری

و روز معلم

بخشی از پیام امام خمینی (ره) به مناسبت شهادت استاد مطهری



من فرزند بسیار عزیزی را از دست دادم و در سوگ او نشستم که از

شخصیتهایی بود که حاصل عمرم محسوب می‌شد. در اسلام عزیز به شهادت این فرزند برومند و عالم جاودان نلمه‌ای وارد شد که هیچ چیز جایگزین آن نیست.

## شهید آیت‌الله مطهری

استاد شهید آیت‌الله مطهری در ۱۳ بهمن ۱۲۹۸ هجری شمسی مطابق با ۱۲ جمادی‌الاولی ۱۳۳۸ هجری قمری در قریه فریمان واقع در ۷۵ کیلومتری شهر مقدس مشهد در یک خانواده اصیل روحانی چشم به جهان گشود.

پس از طی دوران طفولیت به مکتب خانه رفته و به فراگیری دروس ابتدایی می‌پردازد. در سن دوازده سالگی به حوزه علمیه مشهد عزیمت نموده و به تحصیل مقدمات علوم اسلامی اشتغال می‌ورزد. در سال ۱۳۱۵ علی‌رغم مبارزه شدید رضاخان با روحانیت و علی‌رغم مخالفت دوستان و نزدیکان، برای تکمیل تحصیلات خود عازم حوزه علمیه قم می‌شود. در حالی که به تازگی مؤسس گرانقدر آن آیت‌الله حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی دیده از جهان فرو بسته و ریاست حوزه را سه تن از مدرّسان بزرگ آن، آیات عظام سید محمدحجت، سید صدرالدین صدر و سید محمدتقی خوانساری به عهده گرفته‌اند.

در دوره اقامت پانزده ساله خود در قم از محضر مرحوم آیت‌الله بروجردی (در فقه و اصول) و امام خمینی رحمه الله (به مدت دوازده سال در فلسفه ملاصدرا و عرفان و اخلاق و اصول) و مرحوم علامه سید محمد حسین طباطبایی (در فلسفه: الهیات شفای بوعلی و دروس دیگر) بهره می‌گیرد. قبل از هجرت آیت‌الله بروجردی به قم نیز استاد شهید گاهی به بروجرد

می‌رفته و از محضر ایشان استفاده می‌کرده است. استاد مطهری مدتی نیز از محضر مرحوم آیت‌الله حاج میرزا علی‌آقا شیرازی در اخلاق و عرفان بهره‌های معنوی فراوان برده است. از اساتید دیگر ایشان می‌توان از مرحوم آیت‌الله سیدمحمدحجت (در اصول) و مرحوم آیت‌الله سیدمحمد محقق داماد (در فقه) نام برد. وی در مدت اقامت خود در قم علاوه بر تحصیل علم، در امور اجتماعی و سیاسی نیز مشارکت داشته و از جمله با فدائیان اسلام در ارتباط بوده است.

از سال ۱۳۴۱ که نهضت امام خمینی آغاز می‌شود استاد مطهری به طور فعال در کنار امام بوده است به طوری که می‌توان سازماندهی قیام پانزده خرداد در تهران و هماهنگی آن با رهبری امام را مرهون تلاشهای او و یارانش دانست. در ساعت ۱ بعد از نیمه‌شب روز چهارشنبه پانزده خرداد ۱۳۴۲ به دنبال یک سخنرانی مهیج علیه شخص شاه به وسیله پلیس دستگیر شده و به زندان موقت شهربانی منتقل می‌شود و به همراه تعدادی از روحانیون تهران زندانی می‌گردد. پس از ۴۳ روز به دنبال مهاجرت علمای شهرستانها به تهران و فشار مردم، به همراه سایر روحانیون از زندان آزاد می‌شود.

پس از تبعید امام خمینی به خارج از کشور مسئولیت استاد مطهری و یارانش سنگین‌تر می‌شود. در این زمان وی به تألیف کتاب در موضوعات مورد نیاز جامعه و ایراد سخنرانی در دانشگاهها، انجمن اسلامی پزشکان، مسجد هدایت، مسجد

جامع نارمک و غیره ادامه می‌دهد. به طور کلی استاد شهید که به یک نهضت اسلامی معتقد بود نه به هر نهضتی، برای اسلامی کردن محتوای نهضت تلاشهای ایدئولوژیک بسیاری نمود و با کجروی‌ها و انحرافات مبارزه سرسختانه کرد. در از مهمترین خدمات استاد مطهری در طول حیات پربرکتش ارائه ایدئولوژی اصیل اسلامی از طریق درس و سخنرانی و تألیف کتاب است. این امر خصوصاً در سال‌های ۱۳۵۱ تا ۱۳۵۷ به خاطر افزایش تبلیغات گروه‌های چپ و پدید آمدن گروه‌های مسلمان چپ‌زده و ظهور پدیده التقاط به اوج خود می‌رسد. گذشته از امام خمینی، استاد مطهری اولین شخصیتی است که به خطر سران سازمان موسوم به «مجاهدین خلق ایران» پی برد و دیگران را از همکاری با این سازمان بازداشت و حتی تغییر ایدئولوژی آنها را پیش‌بینی نمود. در این سال‌ها استاد شهید به توصیه امام (ره) مبنی بر تدریس در حوزه علمیه قم هفته‌ای دو روز به قم عزیمت کرده و درس‌های مهمی در آن حوزه القا می‌نماید، و همزمان در تهران نیز درسهایی در منزل و غیره تدریس می‌کند. در سال ۱۳۵۵ به دنبال یک درگیری با یک استاد کمونیست دانشکده الهیات! زودتر از موعد مقرر بازنشسته می‌شود. همچنین در این سال‌ها استاد مطهری با همکاری تنی چند از شخصیت‌های روحانی، «جامعه روحانیت مبارز تهران» را بنیان می‌گذارد بدان امید که روحانیت شهرستان‌ها نیز به تدریج چنین سازمانی پیدا کند.